

PÕLLUMAJANDUSE REGISTRITE
JA INFORMATSIOONI AMET

ABIKS TAOTLEJALE

Põllumajandusliku tegevusega alustava noore ettevõtja toetus

Eesti maaelu arengukava 2007–2013 meede 1.2

2015. a taotlusvoor

2015

SISUKORD

SISUKORD	2
SISSEJUHATUS	3
I PEATÜKK. TOETUS, TAOTLEJA, TAOTLEMINE.....	4
MILLEGA ARVESTADA ENNE TAOTLEMA ASUMIST	4
MILLISTE TEGEVUSTE JAOKS SAAB TOETUST.....	5
KES SAAB TOETUST TAOTLEDA JA TAOTLEJALE ESITATAVAD NÕUDED.....	6
TOETUSE MÄÄR JA SUURUS	9
TAOTLUSE ESITAMINE PRIA-LE	11
TAOTLUSE MENETLEMINE PRIAS	12
II PEATÜKK. TEGEVUSED PÄRAST TOETUSE MÄÄRAMIST	14
TEGEVUSE TEOSTAMINE.....	14
INVESTEERINGUOBJEKTI TÄHISTAMINE.....	14
MUUDATUSED INVESTEERINGU TEGEMISEL	15
INVESTEERINGU TEOSTAMISE KONTROLL	17
JÄRELKONTROLL.....	18
NÕUDED TOETUSE SAAJALE	18
TOETUSE TAGASINÕUDMINE.....	19

SISSEJUHATUS

Käesolev juhend on koostatud abistavaks infomaterjaliks põllumajandusliku tegevusega alustava noore ettevõtja toetuse taotluse ettevalmistamisel. Siit leiate ülevaate toetatavatest tegevustest, esitatud nõuetest ja vajalike dokumentide esitamisest.

Tulenevalt eesmärgist tagada arengukava 2007–2013 vahendite maksimaalne võimalik kasutus, toimub 2015. aastal taotlusvoor noorte põllumajandustootjate tegevuse alustamise toetamiseks Maaelu arengukava 2007–2013 meetme 1.2 "Noorte põllumajandustootjate tegevuse alustamine" vahendeid kasutades.

Toetust makstakse "Eesti maaelu arengukava 2007–2013" (edaspidi MAK) alusel Maaelu Arengu Euroopa Põllumajandusfondist (EAFRD) ja Eesti riigieelarvest.

Toetuse eesmärgiks on noorte põllumajandustootjate tegevuse alustamise hõlbustamine ja põlvkonnvahetusele kaasaaitamine põllumajanduses, sh:

- noorte põllumajandustootjate abistamine põllumajandusliku majapidamise sisseseadmisel;
- noorte põllumajandustootjate ettevõtte edaspidine struktuuriline kohandamine;
- tööhõivevõimaluste laiendamine noortele;
- noorte kaasamine maakogukonna arendamisse.

Toetus on mõeldud põllumajandusliku tegevusega alustavale füüsilisest isikust ettevõtjale või ühe või mitme füüsilisest isikust osanikuga osahingule, kes soovivad vähemalt järgmise viie aasta jooksul arendada põllumajandustootmist.

Kõikidest olulistest kriteeriumidest saate teada juhendi läbilugemisel

Käesolev juhend ei ole taotluse menetlemisel ja toetuse määramisel juriidiline alusdokument. Selliseks alusdokumendiks on meetme määrus.

Põllumajandusliku tegevusega alustava noore ettevõtja toetuse taotluste vastuvõtu, kontrollimise ja toetuse määramisega tegeleb Põllumajanduse Registrite ja Informatsiooni Amet (PRIA).

Narva mnt 3, 51009 Tartu

tel 737 7678

faks 737 1201

e-post info@pria.ee

koduleht www.pria.ee, käesoleva meetmega seotud materjal asub aadressil http://www.pria.ee/et/toetused/valdkond/taimekasvatus/noored_1_2_2015/

Põllumajandusliku tegevusega alustava noore ettevõtja toetuse saamise nõuded, toetuse taotlemise ja taotluse menetlemise täpse korra on välja töötanud Põllumajandusministerium (8.

juuni 2010. a määrus nr 68, RT I, 24.05.2011, 5. Käesoleva taotlusvooru eel on määrust täiendatud, uus määrus on nähtav riigiteatajas.

Põllumajandusministeerium
Lai 39/41, 15056 Tallinn
tel 625 6101
faks 625 6200
e-post pm@agri.ee
koduleht www.agri.ee

Soovime edu taotlemisel!

I PEATÜKK. TOETUS, TAOTLEJA, TAOTLEMINE

MILLEGA ARVESTADA ENNE TAOTLEMA ASUMIST

Kõigepealt tuleb hästi läbi mõelda oma järgmise viie kuni kuue aasta tegevus ja analüüsida, kuidas oleks võimalik põllumajandustootmist arendada ja tootmisesse investeerida, et jõuda tasemele, kus omatoodetud põllumajandussaaduste müügitulu või nende töötlemisel saadud toodete müügitulu kas koos või eraldi on taotluse esitamise aastale järgneva majandusaasta lõpuks ja äriplaanis kajastatud järgnevatel aastal suurem kui 2400 eurot. **2015. a toetuse taotlejatele ei kehti varasem nõue, mille puhul pidi taotluse esitamise aastale järgneval viiendal majandusaastal müügitulu olema vähemalt 80% taotletud toetuse summast.**

Põllumajandusliku tegevusega alustava noore ettevõtja toetus makstakse välja hiljemalt 30 tööpäeva jooksul pärast toetuse määramise otsust. Äriplaanis nimetatud tegevused, mida kavandatakse toetuse raames ellu viia, peavad olema tehtud taotluse esitamise aastale järgneva kahe majandusaasta jooksul; tegevuste maksumus ei tohi olla põhjendamatult kõrge võrreldes sarnase tegevuse ja investeeinguobjekti tavalise maksumusega. Toetuse abil tehtud investeeringut tuleb säilitada ja sihipäraselt kasutada vähemalt viie aasta jooksul PRIA toetuse väljamaksmisest arvestatuna. Sellel perioodil ei tohi toetusega soetatud vara maha müüa, rendile anda vms.

Äriplaani planeerimisel tuleks teada ka järgmist:

- Investeeringustegevusel hoone või rajatise, sinna juurde kuuluvate tehnosüsteemide ning elektrisüsteemide ehitamisel ja nende juurde kuuluvate seadmete ostmisel (kui need on ehitusprojektis ette nähtud) tuleb alustada projekti tellimisest ja projektile vajalike koostööstuste hankimisest. Vajalikud koostööstused määratakse ära projekteerimistingimustega, mida väljastab kohalik omavalitsus, kes annab hiljem ka ehitusloa ning kasutusloa. Ehitiste puhul tuleb jälgida kõiki [ehitusseadustikuga](#) kehtestatud nõudeid.

- Seadmete ostul on võimalik kasutada kapitalirenti ehk liisingut. Liisingu korral on vaja tutvuda liisingufirmade pakutavate tingimustega. Kapitalirendile andjaks võib olla [krediidiasutuste seaduse](#) alusel ja korras tegutsev krediidiasutus või tema konsolideerimisgruppi kuuluv finantseerimisasutus. Liisinguga seotud tegevused tuleb täita hiljemalt 24 kuu jooksul alates toetuse andmist käsitleva otsuse kuupäevast.

Enne taotluse esitamist tuleb üle vaadata kõik nõuded ja nõutavad dokumendid. Kui teile tundub dokumentide täitmine keerukas ja vajate abi, siis soovime pöörduda tunnustatud nõuandekeskuse poole või leida koolituse läbinud konsulent. Kuna PRIA ülesandeks on vastuvõetud taotluste kontrollimine ja hindamine, siis ei saa PRIA töötajad taotlejaid abistada dokumentide sisulisel koostamisel.

Eesti Põllu- ja Maamajanduse Nõuandeteenistuse kontaktid: Tel. 731 3652 info@nouandeteenistus.ee www.pikk.ee

Toetust saab taotleda PRIA väljakuulutatud taotlusvooru perioodil.

Taotlusvoorude ajad ja taotluste esitamise kanalid kuulutab PRIA välja Ametlike Teadaannete ning oma kodulehe vahendusel.

Taotluse esitamise ajaks peavad kõik nõutavad dokumendid olema olemas ja õigesti täidetud.

MILLISTE TEGEVUSTE JAOKS SAAB TOETUST

Toetust võib taotleda põllumajandusliku tegevuse alustamiseks või arendamiseks: nt põllutöömasinate, laudaseadmete, mesindustarvete, omatoodetud põllumajandussaaduste töötlemiseks vajalike seadmete jne ostuks. Kavandatud tegevused ja selle maksumus peab olema põhjendatud ning majanduslikult otstarbekas ja vajalik toetuse eesmärgi saavutamiseks ning taotleja peab tagama kasutatava toetusraha otstarbeka ja säästliku kasutamise.

Äriplaanis peavad olema kajastatud kõik materiaalse vara ostmist kajastavad tegevused, mida plaanitakse ellu viia. Vähemalt 50% äriplaanis kavandatud tegevuste maksumusest tuleb kasutada materiaalse põhivara, sh bioloogilise vara ostmiseks, mida saab kasutada põllumajanduslike toodete tootmiseks või töötlemiseks otseselt, korduvalt ja kauem kui kolme aasta jooksul (edaspidi *investeering*). Soetatav käibevara ja muud toetusega tehtavad tegevused peavad olema seotud põhitegevusega. Näiteks, ei loeta materiaalseks põhivaraks maanteetranspordis kasutatavaid masinaid ja seadmeid (v.a traktor ja haagis), loomasööta, väetist, taimekaitsevahendeid, ravimeid, vitamiine ja kütust ning ehitusmaterjali, kui ostetakse vaid ehitusmaterjal ilma ehitusteenuseta.

Kõik tegevused tuleb kajastada äriplaanis ning teostada hiljemalt taotluse esitamisele järgneva kahe majandusaasta jooksul.

Samuti tuleb jälgida, et planeeritavad tegevused ei ole vastuolus [Euroopa Ühenduse \(EÜ\) nõukogu määruse nr 1698/2005 artikliga 71](#) kehtestatud abikõlblikkuse kriteeriumidega.

Antud artikli kohaselt ei ole abikõlblikud järgmised kulutused:

- käibemaks, välja arvatud tagastamatu käibemaks, kui taotleja ei ole käibemaksukohustuslane;
- võlaintress;
- maaost, mille maksumus ületab 10% kõikidest asjaomase tegevuse abikõlblikest kulutustest.

Abikõlblikeks kuludeks on ka kasutatud seadmete ja masinate ostuks tehtud kulud juhul, kui taotleja on mikro-, väikese või keskmise suurusega ettevõtja ja

- seade ei ole toodetud rohkem kui kolm aastat tagasi,
- selle ostmiseks ei ole kasutatud toetust riigieelarvelistest või muudest Euroopa Liidu või välisvahenditest või muud tagastamatut riigiabi,
- nimetatud seadme hind ei ületa selle turuväärtust ega ole uue samaväärsse seadme hinnaga võrdne või sellest kõrgem.

Juhime tähelepanu, et taotleja peab kasutatud seadme ostu puhul kuludokumentide esitamise etapis esitama ka müüja poolse kinnituse, et eelnimetatud nõuded on täidetud. Lähemalt saate kinnituse esitamise nõude kohta lugeda käesoleva juhendi leheküljel 16.

Kavandatavate tegevuste elluviimist ei või alustada varem ja tegevuste elluviimist tõendavad dokumendid ei või olla väljastatud varem kui taotluse esitamise päevale järgneval päeval.

KES SAAB TOETUST TAOTLEDA JA TAOTLEJALE ESITATAVAD NÕUDED

Taotlejaks võib olla füüsilisest isikust ettevõtja (FIE) või osäühing, mille kõik osanikud on füüsilised isikud. Nad kõik, ka osäühingu juhatuse liikmed, peavad taotluse esitamise ajal olema nooremad kui 40-aastased ning vastama järgmistele nõuetele:

Taotlejal, OÜ osanikel ja juhatuse liikmetel peab olema vähemalt kaheaastane põllumajandusalane töökogemus ja põllumajandusalane keskeri-, kutsekesk- või kõrgharidus või [kutseseaduse](#) § 4 lõikes 4 nimetatud Eesti "Kvalifikatsiooniraamistiku" (edaspidi EKR) 5 kutsetase ehk põllumajandustootja tasemega 5 (EKR tase 5). Enne 2014. a välja antud põllumajandustootja III kutsetase on suhestatud EKR tasemega 5 ning kehtib kuni kutsetunnistuse kehtivusaja lõppemiseni. Seega kutseoskuste nõuded on analoogsed eelmiste taotlusvoorude omadega (meistri ehk põllumajandustootja III kutsetase vastab EKR 5 tasemele).

- Nimetatud põllumajandusalase töökogemuse, hariduse või kutsekvalifikatsiooni puudumise korral peab FIE, osäühingu osanik või osäühingu juhatuse liige omandama need 36 kuu jooksul arvates taotluse rahuldamise otsuse tegemise päevast.

Eesti Põllumeeste Keskliit (EPK) on põllumajandustootja 5. taseme ja oli põllumajandustootja III taseme kutse andjaks (edaspidi KA). Kutse taotlemine ja tõendamine, sh taastõendamine, on tasuline. Põllumajandustootja, tase 5 kompetentsusnõuded on kehtestatud kutsestandardis. Kompetentsuse (kutseeksami) hindamise positiivse tulemusena väljastatakse kutsetunnistus.

Eesti Põllumeeste Keskliidu kodulehel www.eptk.ee antakse teada, millal toimub järgmine kutseeksamite voor. Info ilmub kodulehele tavaliselt 2-3 kuud enne eksamit. KA kuulutab kutse andmise välja vähemalt 1 kord aastas. Kutse andmise võib jätta korraldamata, kui välja kuulutatud tähtjaks on laekunud alla 5 taotluse (spetsialiseerumise kohta) või ei ole täidetud teisi KA määratud tingimusi. Reeglina toimuvad näiteks taimekasvatusspetsialisti 5. taseme kutseksamid juunis. Toimumise kohtadeks on Järvamaa KHK Säreveere õpiosakond ja Olustvere TMK.

KA avalikustab oma veebilehel:

- 1) avalduste ja dokumentide vastuvõtu koha ja tähtajad ning esitamise viisi,
- 2) hindamiste toimumise ajad,
- 3) tasu suuruse kutse andmisega seotud kulude katteks,
- 4) muu kutse andmise korraldust ning tingimusi puudutava.

Põllumajandustootja 5. taseme kutsekvalifikatsiooni taotlemisel on nõutav:

tööalane kompetentsus – töömapp (töid tutvustav mapp, vormi järgi koostatud äriplaan)

või

- kooli tõend põllumajandustootja, tase 5 õppekava õpiväljundite saavutamise kohta.

- Eelnevalt koostatud vormikohane erialane äriplaan.

Kõigepealt on vaja läbi lugeda põllumajandustootja taseme 5 kutsestandard. Kui soovite saada taimekasvatusspetsialisti 5. taseme kutsetunnistust, siis oleks asjakohane tutvuda põllumajandusvaldkonna kutseandmise korraga ja taimekasvatusspetsialisti hindamisstandardiga, mis on avaldatud EPK kodulehel.

Kvalifikatsiooniraamistik on avaldatud aadressil http://www.kutsekoda.ee/et/kvalifikatsiooniraamistik/ekr_tutvustus ning kutsestandardid aadressil <http://www.kutsekoda.ee/et/kutseregister/kutsestandardid/10087968>

Kutseregister on aadressil: <http://www.kutsekoda.ee/et/kutseregister/kutsetunnistused>

Põllumajandustootja III kutsetunnistus ja põllumajandustootja EKR taseme 5 kutsetunnistus kehtib 7 (seitse) aastat alates kutsekomisjoni otsuse tegemise kuupäevast.

Täpsem info ja kontaktisik:

Ann Riisenberg

EPK juhatuse liige, põllumajanduse valdkonna kutsekomisjoni aseesimees

J. Vilmsi 53°, 10147 Tallinn

tel: 52 45 875

e-post: riisenberg@hotmail.com

koduleht: www.eptk.ee

- Kuna toetuse eesmärk on toetada alustavaid ettevõtjaid, siis FIE või osühingu osanik ei tohi taotluse rahuldamise ajaks olla tegelenud põllumajandusliku ettevõtlusega üle 18 kuu.

Juhul, kui taotleja on tegutsenud ettevõtjana üle 18 kuu arvates taotluse rahuldamisest, siis ei tohi eelnevate aastate aastane müügitulu omatoodetud põllumajandussaaduste müügist ja omatoodetud põllumajandussaaduste töötlemisest saadud põllumajandustoodete müügist kas koos või eraldi olla suurem kui 2 400 eurot. Ei arvestata FIE või osühingu osaniku niisugust osalust äriühingus, millega ta ei saanud otseselt ega kaudselt mõjutada selle äriühingu tegevust.

Oluliseks mõjaks loetakse, kui ettevõtte omanduses on rohkem kui 20% ettevõtte hääleõigusest. FIE-l või osühingu füüsilisest isikust osanikel võib olla olnud osalus aktsiaseltsis, osühingus, tulundusühistus, täisühingus või usaldusühingus, mille tegevusala ei kuulu põllumajanduse tegevusalade hulka.

- Taotlejal ei tohi olla riikliku maksu maksuvõlga või riikliku maksu maksuvõla tasumine peab olema ajatatud. Maksuvõla tasumise ajatamise korral peavad maksud olema tasutud ajakava kohaselt. Määruse eesmärk on tagada, et toetust saaksid need taotlejad, kes on oma kohustused kandnud.
- Taotleja suhtes ei toimu likvideerimismenetlust ega ole tehtud pankrotietsust.
- Kui taotleja on saanud varem toetust riigieelarvelistest, Euroopa Liidu või välisabi vahenditest või on saanud muud tagastamatut riigiabi, mis on kuulunud tagasimaksmisele, peab tagasimaksmisele kuulunud summa olema tähtajal tagasi makstud või toetuse tagasimaksmise ajatamise korral peavad tagasimaksed olema tasutud ettenähtud tähtajal ja summas.
- Toetust ei saa taotleda FIE või osühing, kelle osanik omab või on omanud konkurentsiseaduse § 2 lõike 4 mõistes valitsevat mõju taotlejaga samas tegevuskohas ja samal põllumajanduslikul tegevusalal tegutseva ettevõtja suhtes, kelle taotlus on selle toetuse raames varem juba rahuldatud.

Toetust võivad taotleda ka FIE-d või osühingu osanikud, kes on omandanud oma vanematele või vanavanematele kuulunud põllumajanduslikul tegevusalal tegutseva osühingu kogu osaluse või omandanud FIE-st vanematele või vanavanematele kuulunud põllumajandusettevõtte. Ettevõtte nooremale põlvkonnale üleandja - vanem või vanavanem - peab üleandmise ajal olema vähemalt 55-aastane.

Põlvkondade vahetuse soodutamise hindepunktide saamiseks peab ülevõetav põllumajandusettevõtte vastama vähemalt kahel majandusaastal vahetult enne ülevõtmise aastat järgmistele nõuetele (nõuded on aasta kohta):

- ettevõtte poolt toodetud põllumajandussaaduste müügitulu ja nende töötlemisest saadud põllumajandustoodete müügitulu kas koos või eraldi oli vähemalt 50% ettevõtja kogu müügitulust;
- ettevõtte poolt toodetud põllumajandussaaduste müügitulu ja nende töötlemisest saadud põllumajandustoodete müügitulu kas koos või eraldi ületas 2 400 eurot;

- ettevõtte kogu müügitulu koos ärituludega kokku ei ületanud 447 382 eurot.

TOETUSE MÄÄR JA SUURUS

Toetuse maksimaalne suurus ühe taotleja kohta on 40 000 eurot. Toetust antakse ühele taotlejale üks kord MAKi programmiperioodil (aastatel 2007-2013) või 2015. aastal.

MIDA ON VAJA TAOTLEMISEL ESITADA

Vajalikud vormid leiate kodulehelt

http://www.pria.ee/et/toetused/valdkond/taimekasvatus/noored_1_2_2015/

Ridadele, kuhu ei pea midagi kirjutama, märkige sümbol "X".

PRIA kohustus on kontrollida taotleja ja taotluse vastavust toetuse saamise tingimustele vastavalt ja selleks tuleb esitada järgmised taotleja nõuetekohasust tõendavad dokumendid (määrus § 7):

1. Vormikohane avaldus ja vormikohane äriplaan (määruse lisa 1 ja lisa 2). Oluline on lisada (või paber kandjal joonistada) äriplaani tabelisse 2 lisateabe all investeringuobjekti asukoha skeem selliselt, et selle alusel oleks võimalik PRIA inspektoril kontrolli eesmärgil kohale jõuda. Kui investeringuobjekti ja kontori asukoht (kus asub dokumentatsioon) on erinevad, näita skeemil mõlemad;
2. Taotluse esitamise seadusejärgset esindusõigust mitteomava isiku volitusi tõendav volikirj juhul, kui dokumendid toob PRIA-sse taotleja esindaja. Taotlusdokumentide esitajal tuleb kaasa võtta ID-kaart või muu isikut tõendav dokument (pildi ja isikukoodiga);
3. osäühingu puhul mitte varasema kui taotluse esitamise tähtpäevale vahetult eelnenud kuu esimese päeva seisuga nimekiri kõikide osanike kohta ja nende osaluse protsent osäühingus koos nende isikukoodidega, nende puudumise korral koos nende sünniaegadega;
4. osäühingu puhul mitte varasema kui taotluse esitamise tähtpäevale vahetult eelnenud kuu esimese päeva seisuga nimekiri osäühingu juhatuse liikmete kohta koos nende isikukoodidega, nende puudumise korral koos nende sünniaegadega, kui nimetatud andmed ei ole kättesaadavad äriregistrist;
5. FIE või osäühingu kõigi osanike ja juhatuse liikmete erialast haridust tõendava dokumendi koopia, korralikult täidetud CV (elulookirjeldus), töölepingu või tööraamatu ära kiri või selle väljavõte, millest nähtub tema põllumajandusalane töökogemus;
6. põllumajandusmaa rentimise puhul taotluse esitamise aasta ja taotlemisele järgneva majandusaasta maarendilepingute ära kirjad;

7. tekkepõhist raamatupidamise arvestust pidava ettevõtja puhul taotluse esitamise aastale vahetult eelnenud kalendriaastate kohta majandusaasta bilansi ja kasumiaruande ärakirjad või kassapõhist raamatupidamise arvestust pidava FIE puhul taotluse esitamise aastale vahetult eelnenud kalendriaastate kohta Maksu- ja Tolliametile esitatud residendist füüsilise isiku ettevõtlusest saadud tulu deklareerimise vormi E kinnitatud ärakirjad.

Avaldus taotleja andmete kandmiseks põllumajandustoetuste ja põllumassiivide registrisse, kui PRIA-st taotletakse toetust esimest korda ning nimetatud avaldust ei ole PRIA-le varem esitatud. Vormi saab PRIA maakondlikust büroost või kodulehelt, samuti saab avaldust täita ja esitada e-PRIAs.

Kui FIE või osäühingu osanik on enne taotluse esitamist omandanud eelnevalt vähemalt kaks majandusaastat tegutsenud oma vanemale või vanavanemale kuulunud põllumajandusega tegeleva osäühingu kogu osaluse või vanemast või vanavanemast FIE-le kuulunud kogu põllumajandusettevõtte, mille iga-aastane ettevõtte poolt toodetud põllumajandussaaduste müügitulu ja nende töötlemisest saadud põllumajandustoodete müügitulu kas koos või eraldi oli vähemalt 50% ettevõtja kogu müügitulust ning ületas 2400 eurot (kuid ei ületanud koos muude ärituludega 447 382 eurot) ning soovib saada hindepunkte määruse lisas 4 kehtestatud hindamiskriteeriumi 4 põhjal, esitab taotleja lisaks:

1. osäühingu puhul omandamise aastale vahetult eelnenud vähemalt kahe järjestikuse majandusaasta kinnitatud majandusaasta aruande ärakirja, kui majandusaasta aruanne ei ole kättesaadav äriregistrist, või FIE puhul omandamise aastale vahetult eelnenud vähemalt kahe järjestikuse majandusaasta bilansi ja kasumiaruande ärakirja või "[Raamatupidamise seaduse](#)" kohaselt kassapõhist raamatupidamise arvestust pidava FIE puhul omandamise aastale vahetult eelnenud vähemalt kahe järjestikuse kalendriaasta kohta Maksu- ja Tolliametile esitatud residendist füüsilise isiku ettevõtlusest saadud tulu deklareerimise vormi E ärakirja;

2. ärakirja enda või oma vanema sünnitunnistusest;

Kui taotleja on omandanud oma vanavanemalt põllumajandusettevõtte, siis lisaks enda sünnitunnistuse ärakirjale tuleb esitada ka oma vanema sünnitunnistuse ärakirja.

3. ettevõtte esmakordse äriregistris või Maksu- ja Tolliametis registreerimise aega või üleantud ettevõtte põllumajandustootmisega alustamise aega tõendavate muude dokumentide ärakirjad ja kinnituse, et vanemad või vanavanemad on asjakohasel tootmisalal tegevuse lõpetanud.
4. Kui taotleja on omandanud eelnevalt vähemalt kaks majandusaastat tegutsenud piimakarjakasvatusega tegeleva ettevõtte ja selle müügitulu vastab määruse § 7 lõike 2 sissejuhatavas lauses sätestatud tingimustele ja taotleja soovib saada hindepunkte lisas 4 kehtestatud piimakarjakasvatuse soodustamise hindamiskriteeriumi 5 põhjal, kuid ei

ole omandanud ettevõtet põlvkondade vahetuse korras, esitab ta lisaks § 7 lõikes 1 loetletud dokumentidele järgmised dokumendid:

- osaihinngu puhul omandamise aastale vahetult eelnenud vähemalt kahe järjestikuse majandusaasta kinnitatud majandusaasta aruande ärakiri, kui majandusaasta aruanne ei ole kättesaadav äriregistrist;
 - või FIE puhul omandamise aastale vahetult eelnenud vähemalt kahe järjestikuse majandusaasta bilansi ja kasumiaruande ärakiri või "Raamatupidamise seaduse" kohaselt kassapõhist raamatupidamise arvestust pidava FIE puhul omandamise aastale vahetult eelnenud vähemalt kahe järjestikuse kalendriaasta kohta Maksu- ja Tolliametile esitatud residendist füüsilise isiku ettevõtlusest saadud tulu deklareerimise vormi E ärakiri.
5. Kui taotleja on omandanud eelnevalt vähemalt kaks majandusaastat tegutsenud puuvilja-, marjakasvatuse või köögiviljakasvatuse või viinamarjakasvatusega tegeleva ettevõtte ja selle müügitulu vastab määruse § 7 lõike 2 sissejuhatavas lauses sätestatud tingimustele ja taotleja soovib saada hindepunkte lisas 4 kehtestatud puuvilja-, marjakasvatuse või köögiviljakasvatuse või viinamarjakasvatusega soodustamise hindamiskriteeriumi 6 põhjal, kuid ei ole omandanud ettevõtet põlvkondade vahetuse korras, esitab ta lisaks § 7 lõikes 1 loetletud dokumentidele järgmised dokumendid:
- osaihinngu puhul omandamise aastale vahetult eelnenud vähemalt kahe järjestikuse majandusaasta kinnitatud majandusaasta aruande ärakiri, kui majandusaasta aruanne ei ole kättesaadav äriregistrist;
 - või FIE puhul omandamise aastale vahetult eelnenud vähemalt kahe järjestikuse majandusaasta bilansi ja kasumiaruande ärakiri või "Raamatupidamise seaduse" kohaselt kassapõhist raamatupidamise arvestust pidava FIE puhul omandamise aastale vahetult eelnenud vähemalt kahe järjestikuse kalendriaasta kohta Maksu- ja Tolliametile esitatud residendist füüsilise isiku ettevõtlusest saadud tulu deklareerimise vormi E ärakiri.

Hindamiskriteeriumi 5 või 6 põhjal hindepunktide saamiseks peab toetuse saaja tegelema vähemalt viie majandusaasta jooksul taotluse esitamise aastast arvates piimakarjakasvatusega või puuvilja-, marjakasvatuse või köögiviljakasvatuse või viinamarjakasvatusega, mille puhul igaaastane müügitulu omatoodetud piima ja selle töötlemisest saadud põllumajandustoodete müügist ning piimakarjakasvatusest kas koos või eraldi või puuvilja-, marjakasvatuse või köögiviljakasvatuse või viinamarjakasvatusest ja selle töötlemisest saadud põllumajandustoodete müügist kas koos või eraldi moodustab üle 50% omatoodetud põllumajandussaaduste müügitulust ja nende töötlemisel saadud põllumajandustoodete müügitulust.

TAOTLUSE ESITAMINE PRIA-LE

Taotleja võib ettenähtud tähtajal esitada ühe taotluse, millega võib toetust taotleda mitme investeeringuobjekti kohta.

Enne dokumentide esitamist kontrollige üle, et kõigil dokumentidel oleksid õiged kuupäevad ja allkirjad, et dokumendid oleksid esitamise hetkel kehtivad ning investeeringuobjekti nimetus ja

summa oleks kõikides nõutavates dokumentides sama. Jälgige, et kõigil esitatud dokumentidel oleksid kirjas ettevõtte õiged registreerimisnumbrid, äriühingu esindajate isikukoodid jm.

Taotlusi võetakse vastu 10. augustist kuni 17. augustini 2015. a. Taotlusdokumendid on võimalik esitada elektrooniliselt info@pria.ee meiliaadressil, posti teel aadressil Narva mnt 3, Tartu 51009 või PRIA maakondlikes teenindusbüroodes kohapeal.

Elektroonsel esitamisel tuleb taotlus digitaalselt allkirjastada.

PRIA maakondlikud teenindusbürood on avatud esmaspäevast reedeni kl 8.30-16.00. Maakondlikes teenindusbüroodes taotluse esitamisel on esitamise aega võimalik eelnevalt kokku leppida ja registreerida kõikidele vastuvõtmise perioodi päevadele infotelefonil 737 7678 või internetipõhises eelregistreerimise süsteemis (www.pria.ee/reg) või PRIA maakondlikus teenindusbüroos.

Taotluse vastuvõtuks teenindusbüroos kulub orienteeruvalt tund, palume selle ajakuluga arvestada ning mitte jätta dokumentide esitamist viimasele päevale!

Taotlusdokumentide esitajal tuleb kaasa võtta isikut tõendav dokument (pildi ja isikukoodiga). Kui taotluse toob PRIAsse taotleja esindaja, kel ei ole seadusjärgset esindusõigust, siis peab tal olema kaasas tema volitusi tõendav volikiri.

Kui esitate taotlusdokumendid paber kandjal, siis tuleb enne taotluse esitamist saata PRIA-le eraldi vormikohane avaldus ja äriplaan elektroonselt Microsoft Exceli tarkvaraga töödeldavas vormingus aadressile andmed@pria.ee.

2015. a toimuval taotlusvoorul ei saa esitada taotlusi läbi e-PRIA, kuna nimetatud andmevahetussüsteem ei ole enam taotluste vastuvõtmisel kasutatav.

Lisateavet saab küsida maakondlikest büroodest või investeringutoetuste infotelefonil 7377 678 või saates e-kirja aadressil info@pria.ee.

TAOTLUSE MENETLEMINE PRIAS

Taotluse esitamisel kontrollib PRIA teenistuja, kas kõik vajalikud dokumendid on olemas ja nõuetekohaselt täidetud. Seejärel taotlus registreeritakse IT-süsteemis ja saab ainulaadse viitenumbri.

Soovitame taotluse viitenumbrit kasutada kogu edaspidises kommunikatsioonis PRIAga – järelepärimistele vastamisel, lisamaterjalide esitamisel, infotelefoniga suhtlemisel jne. See hõlbustab teie taotluse ja sellega seotud materjalide leidmist ja seeläbi kiirendab teile vastamist.

Kui te esitate PRIAsse taotluse, mis ei ole vormikohane või ei sisalda kõiki vajalikke dokumente, siis on teil võimalus puudused kõrvaldada taotluste vastuvõtuperioodi jooksul – taotlusvooru

viimaseks päevaks. See reegel kehtib kõigi taotluste puhul sõltumata nende PRIAsse saabumise viisist (isiklik kohaletoomine, post, e-post).

Isiklikult kohaletoodavate taotluste puhul kontrollib dokumentide korrektsust ja annab kohest tagasisidet PRIA klienditeenindaja. Postiga jmt saabunud taotlused avatakse hiljemalt saabumisjärgsel tööpäeval ja kui avastatakse vormistuslikke vigu, siis võetakse kliendiga samal päeval telefonitsi ühendust ja selgitatakse talle, millised puudused on tarvis taotlusperioodi jooksul kõrvaldada. Kui PRIA töötaja klienti telefonitsi kätte ei saa, informeeritakse teda e-kirjaga.

Seega on väga oluline esitada taotlus sellise ajavaruga, et vajadusel jääks aega vigade likvideerimiseks ja puudu olnud dokumentide esitamiseks enne taotluste vastuvõtu lõppu. Taotluse esitamist viimasele päeval jättes vigade parandamiseks varuaega pole

Kui taotleja siiski vastuvõtuperioodi kestel oma taotluses puudusi ei kõrvalda, võib PRIA jätta taotluse läbi vaatamata (seda ei hakata sisuliselt menetlema).

„Euroopa Liidu ühise põllumajanduspoliitika rakendamise seaduse“ § 59 lg 2 sätestab, et kui maaelu arengu investeeringutoetuse taotleja ei ole esitanud kõiki nõutavaid dokumente ja taotlus ei ole vormikohane, siis võib PRIA jätta taotluse läbi vaatamata.

Kui aga taotluses või sellega esitatud dokumentides on ilmsed vead siis määrab PRIA taotlejale tähtaja puuduste kõrvaldamiseks.

Ilmseteks vigadeks loetakse vigu sellistes andmetes, mille alusel ei otsustata toetuse andmist ega arvestata selle suurus. Ilmsed vead võivad hõlmata valesti kirjutatud andmete olemasolu taotluses või dokumentides või ka üksikute andmete puudumist (üksik täitmata lahter taotluses).

Menetlusse võetud taotluste puhul kontrollitakse seejärel taotluses esitatud andmete õigsust ning taotleja ja kavandatava tegevuse vastavust määruses sätestatud nõuetele. Taotluses esitatud andmete kontrollimiseks on PRIA-l õigus kasutada teiste andmekogude andmeid (Äreregister, jne). Vajadusel tehakse andmete täpsustamiseks teile järelepärimine.

Juhime tähelepanu, et PRIA teenistuja ei ole konsulent ja ei saa seega anda taotlejale sisulist nõu andmete parandamiseks või dokumentide sisuliseks koostamiseks. PRIA teenistuja ei tea ega saa teile menetluse käigus öelda, kas te saate toetust või mitte, sest taotluste menetlemine veel jätkub ja toetuse saajad selguvad alles peale kõigi taotluste menetlemist ja paremusjärjestuse moodustamist.

PRIA hindab kõiki nõuetele vastavaid 2015. aastal esitatud taotlusi määruse lisas 4 sätestatud hindamiskriteeriumite alusel. On sätestatud, et minimaalne hindepunktide summa toetuse taotluse rahuldamiseks moodustab vähemalt 20% maksimaalsest lisas 4 kehtestatud hindepunktide summast.

Kui kõigi nõuetele vastavate taotluste rahastamise summa ei ületa toetatava tegevuse rahastamise eelarvet ja kui kõik taotlused on saanud hindamise tulemusel vähemalt minimaalse hindepunktide summa, rahuldatakse kõik nõuetele vastavad taotlused.

Kui kõigi nõuetele vastavate taotluste rahastamise summa ületab toetatava tegevuse rahastamise eelarve, rahuldatakse taotluste hindamise tulemusel koostatud taotluste

paremusjärjestuse alusel parimad taotlused, mis on saanud vähemalt minimaalse hindepunktide summa.

Hindamiskriteeriumid (määruse lisa 4) jaotatakse A ja B osaks. Hindamiskriteeriumide A osa hindab PRIA peadirektori moodustatud hindamiskomisjon ning hindamiskriteeriumide B osa hindamist teostab PRIA. Taotluste paremusjärjestuse moodustamiseks liidetakse nimetatud hindamiste tulemuste põhjal saadud hindepunktid kokku. Määramise otsus tehakse hiljemalt 70 tööpäeva jooksul pärast taotluste vastuvõtuperioodi viimast kuupäeva.

II PEATÜKK. TEGEVUSED PÄRAST TOETUSE MÄÄRAMIST

TEGEVUSE TEOSTAMINE

Põllumajandusliku tegevusega alustava noore ettevõtja toetus makstakse välja hiljemalt 30 tööpäeva jooksul pärast toetuse määramise otsust. Investeeringu tegemist võib alustada ja investeeringu tegemist tõendavad dokumendid võivad olla väljastatud alates taotluse esitamise päevale järgnevast päevast.

Kavandatud investeeringud tuleb viia ellu vastavalt äriplaanis esitatud ajakavale, kuid mitte hiljem kui taotluse esitamise aastale järgneva kahe majandusaasta jooksul.

Kui te ei ole investeeringut äriplaanis ettenähtud tähtajaks või hiljemalt kahe aasta jooksul pärast taotluse esitamise aastat täielikult ära teinud või see ei täida lubatud eesmärki, siis nõutakse makstud toetus tagasi, lähtudes ellu viimata tegevuste äriplaanikohasest maksumusest või täitmata müügitulu osatähtsusest arvatuna selle osalise täitmise korral.

INVESTEERINGSUOBJEKTI TÄHISTAMINE

Maaelu arengu (MAK) toetuse abil rahastatud objektid tuleb tähistada vastavalt põllumajandusministri määrusele „Maaelu arengu toetuste andmisest ja kasutamisest teavitamise, selle avalikustamise ning toetatud objektide tähistamine ja Maaelu Arengu Põllumajandusfondi (EAFRD) osaluse viitamise kord“, mille aluseks on Euroopa Komisjoni määramises nr 1974/2006 kehtestatud eeskirjad.

Tähistamiseks tuleb kasutada Maaelu arengukava logo koos Euroopa Liidu embleemi ja juhtlausega. PRIA kontrollib tähistuse olemasolu. Tähistust tuleb säilitada vähemalt viis aastat pärast PRIA poolt viimase väljamakse tegemist.

Täpsemad juhised ning [määruse](http://www.pria.ee/toetused/valdkond/teadmiseks/objektide_tahistamine) objektide tähistamiseks leiate aadressil www.pria.ee/toetused/valdkond/teadmiseks/objektide_tahistamine

MUUDATUSED INVESTEERINGU TEGEMISEL

Toetuse abil elluviidav investeering peab vastama esialgsele taotlusele. Juhul kui taotleja soovib äriplaani teha põhjendatud muudatusi, tuleb küsida tegevuse või investeeringuobjektiga seotud muudatuseks PRIA kirjalik nõusolek.

Alates taotluse esitamisest kuni viie aasta möödumiseni PRIA poolt toetuse väljamaksmisest peab peab taotleja või toetuse saaja viivitamata teavitama PRIA-t kirjalikult nõusoleku saamiseks järgmistest juhtudest:

- 1) äriplaanis nimetatud tegevusega seotud muudatusest;
- 2) toetuse saamise või toetuse kasutamisega seotud muust asjaolust, mille tõttu taotluses esitatud andmed ei ole enam täielikud või õiged;
- 3) osaihingu puhul tema osanike ja juhatuse liikme vahetumisest ning ettevõtte või selle osa üleminekust.

PRIA-t tuleb teavitada ka oma postiaadressi või kontaktandmete muutumisest ning ettevõtja ümberkujundamisest, ühinemisest või jagunemisest.

INVESTEERINGU TEOSTAMIST TÕENDAVAD DOKUMENDID

Pärast investeeringute teostamist tuleb PRIA-le esitada tehtud kulude teatise vorm (määruse lisa 3). Nimetatud teatise koos kuludokumentidega peate esitama PRIA-le taotluse esitamise aastale järgneva kahe majandusaasta jooksul, kuid hiljemalt kahe kuu möödudes taotluse esitamise aastale järgneva teise majandusaasta lõppemisest arvates.

Kuludeklaratsiooni vormi saate PRIA kodulehelt aadressil <http://www.pria.ee/docs/resources/8888.rtf> või e-riigiteatajast.

Dokumendid võib esitada PRIA maakondlikesse büroodesse või saata digitaalselt aadressil info@pria.ee. Lisainformatsiooni saate investeeringutoetuste infotelefonil 737 7678 või aadressil info@pria.ee.

Deklaratsiooni täites märkige kindlasti vastavasse lünka, millises summas on see teatis, mille esitate. Kui esitate korraga makset tõendavaid dokumente mitme investeeringuobjekti kohta, võib märkida esitatavad dokumendid kõik ühele teatisele.

Tehke rist kasti "lõplikult", kui saadate kuludeklaratsiooniga:

- a) kogu projekti investeeringut tõendavad dokumendid;
- b) antud projekti viimase osa teostamist tõendavad dokumendid.

Tehke rist kasti "osaliselt", kui esitate teatisega projekti osaliselt teostamist tõendavad dokumendid.

Kui kogu projekti või selle osa maksumus, mille kohta esitate teatise, on äriprojektis toodud investeringu maksumusega võrreldes muutunud, märkige investeringu uus maksumus ning muutumise põhjus kindlasti ära ka teatisele.

Lisa 3 vastaval real näidatakse ära ka toetuse arvel äriplaani kohaselt muudeks tegevusteks (peale investeringute) tehtud kulutused (näiteks käibevahendite soetamiseks).

Investeeringut ja ettevalmistavaid töid tõendavad dokumendid, mis tuleb esitada koos kuludeklaratsiooniga, on järgmised:

1. Hankija poolt taotlejale väljastatud arve või arve-saatelehe ärakiri.

Arvel peavad olema järgmised [käibemaksuseaduses](#) ja [raamatupidamise seaduses](#) – nõutavad andmed:

- müüja nimi, aadress ja registreerimisnumber või isikukood ning käibemaksukohustuslasena registreerimise number;
- arve number ja väljastamise kuupäev;
- ostja nimi ja aadress;
- kauba või teenuse nimetus, kogus, hind ning kaupade ja teenuste kogumaksumus ilma käibemaksuta ja koos käibemaksuga käibemaksumäärade lõikes;
- kauba või teenuse maksustatav väärtus, juhul kui see erineb eelmises punktis nimetatud hinnast;
- käibemaksusumma käibemaksumäärade lõikes;
- kauba väljastamise või teenuse osutamise kuupäev, juhul kui see erineb arve väljastamise kuupäevast;
- arve vastuvõtja (toetuse saaja) allkiri (*Raamatupidamise seadus: majandustehingut kirjendavat raamatupidamiskohustuslast esindava isiku allkiri (allkirjad), mis kinnitab (kinnitavad) majandustehingu toimumist*).

2. Maksekorralduse ärakiri või arvelduskonto väljavõte, mis kinnitab arve või arve-saatelehe eest tasumist. *Maksekorralduse selgituse lahtrisse märkige tasutava arve või arve-saatelehe number ja hankija poolt arve väljastamise kuupäev. Kulutus peab olema tehtud taotleja poolt, seega peab maksekorraldusel olema maksjaks kindlasti taotleja. Arve eest peab tasuma pangaülekandega. Sularahamaksud ei ole abikõlblikud ja selle eest toetust välja ei maksta.*

3. Kui investeringuobjektiks on ehitis (selle ehitamine ja parendamine), siis osutatud teenuse või tehtud töö või müüdüd kauba üleandmist-vastuvõtmist tõendava dokumendi ärakiri, mille on koostanud see isik, kellelt taotleja tellis teenust või tööd või ostis kaupa.

Tööde üleandmise-vastuvõtmise akt peab olema allkirjastatud kahepoolset, st nii tööde üleandja kui ka vastuvõtja poolt.

4. Kasutatud seadme ostmise korral tuleb **esitada müüja kinnitus**, et nimetatud seade ei ole toodetud rohkem kui kolm aastat tagasi, selle ostmiseks ei ole kasutatud toetust riigieelarvelistest või muudest Euroopa Liidu või välisvahenditest või muud tagastamatut riigiabi ning nimetatud seadme hind ei ületa selle turuväärtust ega ole uue samaväärse seadme hinnaga võrdne või sellest kõrgem.

Kui dokumentidel on puudusi, saadab kuludokumentide autoriseerija järelepärimise, kus selgitab probleemi ja näitab ära edasise tegevuse.

PÕLLUMAJANDUSLIKU HARIDUSE VÕI KUTSE OMANDAMIST TÕENDAVAD DOKUMENDID

Põllumajanduslase hariduse või kutse omandamise nõude täitmise tõendamiseks esitab toetuse saaja PRIA-le kahe kuu jooksul alates 36 kuu möödumisest taotluse rahuldamise otsuse tegemise päevast [lisas 5](#) toodud vormi kohase teatise ja omandatud põllumajandusalast haridust või kutset tõendava dokumendi ära kirja. Kui toetuse saaja ei täida põllumajanduslase hariduse või kutse omandamise nõuet ettenähtud tähtaja jooksul, esitab ta samuti lisas 5 toodud vormi kohase teatise, põhjendades selles põllumajanduslase hariduse või kutse omandamise nõude ettenähtud tähtaja jooksul täitmata jätmist.

MAKSENÕUDE KONTROLL

Kõikide maksenõuete suhtes teostatakse PRIAs halduskontrollid, mis hõlmavad kõiki võimalikke ja asjakohaseid haldusmeetmetega kontrollitavaid üksikasju. Kontrollitakse kaasfinantseeritavate toodete või teenuste tarnimist, taotletavate kulutuste reaalsust, lõpetatud tegevust võrreldes tegevusega, millele toetusetaotlus esitati ja toetust anti.

Kui teie kuludeklaratsiooniga esitatavates dokumentides on puudusi või vigasid, tehakse teile järelepärimine. Seega olge investeeringu tegemist tõendavate dokumentide saatmisel tähelepanelik, et kõik vajalikud dokumendid saaksid saadetud ja oleksid korrektselt vormistatud.

INVESTEERINGU TEOSTAMISE KONTROLL

Järelevalve-perioodi ajal viie aasta jooksul PRIA poolt toetuse väljamaksmisest kontrollitakse teie ettevõttes kohapeal investeeringuobjekti olemasolu ning seda, kas on tegemist sama investeeringuga, mille jaoks toetust küsisite ning kas on täidetud toetuse saajale esitatud nõuded.

Kohapealne investeeringu kontroll toimub vähemalt üks kord enne järelevalve perioodi lõppu, kuid sõltuvalt investeeringu olemusest võib see toimuda ka mitmel korral. Inspektor kontrollib investeeringuobjekti olemasolu ja asukohta, selle arvelevõtmist raamatupidamises, investeeringuobjekti omandiõigust tõendavat dokumenti, kapitalirendi korral kasutusõigust kinnitavat dokumenti ja ehitise korral ehitise kasutusluba. Projekti ja eelarve olemasolu kontrollitakse investeeringu teostamise käigus. Ehitusluba on vajalik siis, kui see on nõutav ehitusseadustiku järgi.

Vajaduse korral täpsustab inspektor kontrollitavaid dokumente. Vastavalt investeeringu liigile võivad need dokumendid olla näiteks välisõhu saasteluba, vee erikasutusluba, jäätmeluba, ohtlike

jäätmete käitluslitsents, maavara või maa-ainese kaevandamisluba või muu kavandatavaks tegevuseks vajalik luba.

JÄRELKONTROLL

Eesmärgiga tagada saadud toetuse sihipärane kasutamine teostatakse viie aasta jooksul pärast toetuse väljamaksmist järelkontrollidele. Järelkontrollid teostatakse valimi alusel.

Järelkontrollist informeeritakse toetuse saajat samamoodi nagu eelnevate kontrollide korral. Inspektor kontrollib investeeinguobjekti olemasolu ja sihipärast kasutamist ning kas on täidetud toetuse saajale esitatud nõuded.

Korruptsiooni ja vigade vältimiseks kontrollitakse ka inspektorite tööd. Seega võib juhtuda, et teid kontrollib PRIA mitu korda. Lisaks võivad PRIA inspektorite töö üle kontrollida kõrgemalseisvate ametite ja Euroopa Komisjoni selleks volitatud esindajad.

NÕUDED TOETUSE SAAJALE

Toetuse saaja on kohustatud:

- viima vastavalt äriplaanis esitatud ajakavale ellu äriplaanis kavandatud põllumajandusliku tegevuse alustamiseks või arendamiseks vajalikud investeeringud, mille rahaline maht kokku peab olema vähemalt 50% saadud toetuse mahust;

- täitma meetme määruse § 4 punktides 2–4 sätestatud nõudeid;

Äriplaanis kavandatud tegevused peavad olema tehtud taotluse esitamise aastale järgneva kahe majandusaasta jooksul ning nende maksumus ei tohi olla põhjendamatult kõrge võrreldes tavaliselt samase tegevuse ja investeeinguobjekti maksumusega;

Taotleja iga-aastane omatoodetud põllumajandussaaduste müügitulu ja omatoodetud põllumajandussaaduste töötlemisest saadud põllumajandustoodete müügitulu kas koos või eraldi on hiljemalt äriplaanis nimetatud tegevuste elluviimisele järgnenud majandusaastast alates vähemalt 50% taotleja kogu müügitulust, kui taotleja peab Raamatupidamise seaduse kohaselt tekkepõhist raamatupidamise arvestust, või vähemalt 50% taotleja Maksu- ja Tolliametile esitatud residendist füüsilise isiku ettevõtlusest saadud tulu deklareerimise vormi E alusel arvatatud kogu müügitulust, kui taotleja peab Raamatupidamise seadus» kohaselt kassapõhist raamatupidamise arvestust;

Põllumajandusalase töökogemuse, hariduse või kutse puudumise korral peab FIE, osäühingu osanik või osäühingu juhatuse liige omandama need 36 kuu jooksul arvates taotluse rahuldamise otsuse tegemise päevast.

- 2015. aasta taotluste esitamise tähtajal vastu võetud taotluste korral peab toetuse saaja tagama, et müügitulu omatoodetud põllumajandussaaduste müügist või nende töötlemisel saadud põllumajandustoodete müügist on alates taotluse esitamise aastale järgneva majandusaasta lõpust ja kõigil järgnevatel äriplaanis kajastatud aastatel suurem kui 2400 eurot.

2015. aasta taotluste esitamise tähtajal vastu võetud taotluste korral ei kohaldu viienda majandusaasta müügitulu kohustus, mis moodustab vähemalt 80% saadud toetuse summast.

- säilitama ja kasutama investeeringuobjekti sihipäraselt vähemalt viie aasta jooksul arvates PRIA poolt toetuse väljamaksmisest;
- saadud toetusraha äriplaanis kavandatud tegevuste täitmata jätmise ja investeeringuobjekti mittesihipärase kasutamise korral PRIA nõudmisel tagasi maksuma;
- saadud toetusraha PRIA nõudmisel osaliselt tagasi maksuma, kui toetuse saaja on osaliselt täitnud meetme määruses § 4 punktides 1, 2 ja 5 sätestatud nõuded:
 - kavandatava investeeringu rahaline maht kokku on vähem kui 50% taotletava toetuse mahust;
 - äriplaanis kavandatud tegevused on tehtud hiljem, kui taotluse esitamise aastale järgneva kahe majandusaasta jooksul;
 - toetuse saaja ei ole saavutanud põllumajandussaaduste müügist või nende töötlemisel saadud põllumajandustoodete müügist 2400 eurost suuremat müügitulu taotluse esitamise aastale järgnevatel majandusaastatel.

Tagasimakstava toetuse suurus arvutatakse, lähtudes ellu viimata tegevuste äriplaanikohasest maksumusest § 4 punktides 1 ja 2 sätestatud nõuete osalise täitmise korral ning täitmata müügitulu osatähtsusest § 4 punktis 5 sätestatud nõuete osalise täitmise korral;

- võimaldama teostada järelevalvet toetuse sihipärase ja tähtaegse kasutamise üle;
- tagama, et kuni viie aasta jooksul arvates PRIA poolt toetuse väljamaksmisest osaihingu osaniku või juhatuse liikme vahetumise korral vastab uus osanik või juhatuse liige toetuse saamiseks esitatud nõuetele.

TOETUSE TAGASINÕUDMINE

Toetus kuulub tagasinõudmisele juhul, kui pärast toetuse väljamaksmist selgub, et investeeringuobjekti ei ole säilitatud ja sihipäraselt kasutatud, toetuse saaja on esitanud ebaõigeid või mittetäielikke andmeid või takistab kontrollimist, investeeringuobjekt on hävinud toetuse saaja süül, toetuse saaja on jätnud tähtaegselt täitmata järelevalveametniku ettekirjutuse toetuse ebaõige kasutamise rikkumise lõpetamiseks, edasiste rikkumiste ärahoidmiseks ja rikkumisega tekitatud tagajärgede kõrvaldamiseks, toetuse saaja ei ole lõpetanud investeeringu elluviimist täies mahus (eesmärk jääb täitmata) või ilmneb tagantjärele mõni asjaolu, mille korral taotlust ei oleks rahuldatud.

Sellisel juhul teeb PRIA toetuse tagasinõudmise otsuse. Selgituse, kuidas toimida siis, kui teile on saadetud käskkirja väljavõtte toetuste tagasinõudeotsusega, leiate PRIA kodulehelt aadressil www.pria.ee/toetused/valdkond/teadmiseks/volad_ja_tagasinouded.